

Overbliknotat om resultater af ændringer af nationale test fra skoleåret 2020/2021

Baggrund

I februar 2020 vedtog folkeskoleforligskredsen en aftale om nationale test. Heraf fremgår det: *"Aftalepartierne er enige om, at Børne- og Undervisningsministeriet gennemfører mindre forbedringer af det eksisterende testsystem i løbet af 2020, så de obligatoriske nationale test - det vil sige ikke stikprøvebaseret, men heldækkende som i dag - kan gennemføres fra skoleåret 2020/21, og frem til et nyt evaluerings- og bedømmelsessystem træder i kraft."*¹

Som opfølgning herpå har folkeskoleforligskredsen i juni 2020 besluttet at sikre dette ved, at der kun gives én samlet tilbagemelding på elevdygtigheden i hver test. Det vil sige, at der fremover gives én samlet tilbagemelding på elevdygtigheden på baggrund af elevens besvarelse af opgaver inden for alle tre profilområder. Indtil nu er elevdygtigheder beregnet separat for hvert profilområde.

Formålet med ændringen har været at reducere den statistiske usikkerhed for de nationale test på elevniveau. Dette notat har til formål at opsummere de overordnede resultater fra ændringerne af de nationale test².

Genberegning af opgavernes sværhedsgrad

En elevs dygtighed i de nationale test bestemmes på baggrund af opgavernes sværhedsgrad samt af, om eleven har svaret rigtigt eller forkert.

Opgaverne i hver tests nuværende tre profilområder er samlet i én opgavebank, og opgaverne har tilknyttet en sværhedsgrad. Som led i at kunne give én samlet tilbagemelding for hver test fra foråret 2021, er opgavernes sværhedsgrader blevet genberegnet.

Genberegningen af opgavernes sværhedsgrad har betydet at 1,2 procent af opgaverne ikke kan indplaceres i den nye opgavebank, hvorfor disse slettes og ikke vil blive anvendt fremover.

¹ Aftalen kan findes på <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/feb/200221-ny-aftale-skaber-tryghed-om-kvaliteten-af-elevernes-bedoemmelsesresultater>

² På undervisningsministeriets hjemmeside om de nationale test findes uddybende notater med nærmere analyse af resultaterne af ændringerne: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/elevplaner-nationale-test-trivselsmaaling-og-sprogproever/nationale-test>

Reduceret statistisk usikkerhed på elevniveau

Når der fra foråret 2021 gives en samlet tilbagemelding sker det på baggrund af, at hver elev har svaret på cirka 60 opgaver pr. test, hvor det tidligere var på baggrund af besvarelse af cirka 20 opgaver i det enkelte profilområde.

Med denne ændring viser genberegningen, at den statistiske usikkerhed på elevdygtigheden, *Standard Error of the Measurement (SEM)*, i gennemsnit er faldet til 0,27. Usikkerheden på de oprindelige elevdygtigheder i hvert profilområde lå i gennemsnit på 0,46.

I evalueringen af de nationale test anbefales en statistisk usikkerhed på højst 0,30, hvis testresultaterne skal anvendes som pædagogisk redskab på elevniveau.

Kigger man nærmere på den statistiske usikkerhed på den samlede elevdygtighed er den under 0,30 for 72 procent af testresultaterne efter genberegningen, mens 28 procent af testresultaterne fortsat har en højere usikkerhed end 0,30, selv om disse testresultater også er blevet mere sikre.

I testen i fysik/kemi på 8. klassetrin er der den højeste sikkerhed. Her er SEM under 0,30 for 94 procent af testresultaterne.

I testen i matematik på 8. klassetrin er der den laveste sikkerhed. Her er SEM under 0,30 for 41 procent af testresultaterne. Dvs. at 59 procent af eleverne en beregnet dygtighed, hvor den statistiske usikkerhed er over 0,30.

Forskelle i den statistiske sikkerhed mellem de enkelte test kan hænge sammen med forskellige kendetegn ved opgaverne i de enkelte fag. Fx er eleverne generelt længere om at svare på opgaverne i matematik 8. klasse end i dansk, læsning. Dette betyder, at antallet af opgaver, eleverne kan nå at besvare, generelt er lavere i denne test, og dermed bliver usikkerheden højere.

Uanset fag og klassetrin gælder, at usikkerheden på testresultaterne er størst for elever med de bedste testresultater. Således er usikkerheden over 0,30 blandt 50 procent af de elever, hvor den beregnede dygtighed ligger klart over middel. Flere svære opgaver i opgavebanken kan yderligere nedbringe den statistiske usikkerhed for de dygtigste elever.

Den statistiske usikkerhed vises i testsystemet. Det er således muligt for læreren at se sikkerheden i den enkelte elevs testresultat og vurdere, hvorvidt testresultatet for den enkelte elev kan anvendes.

Den statistiske usikkerhed kan yderligere nedbringes ved at forlænge testtiden og ved at fokusere på bestemte opgavetyper i forbindelse med opgaveproduktionen.

Genberegning af elevernes dygtighed

For at kunne foretage sammenligninger af elevernes dygtigheder med tidligere resultater, er elevernes dygtighed genberegnet for de nationale test afholdt i perioden 2015-20. Der er en stor sammenhæng mellem elevernes oprindelige og de genbereggede dygtigheder.

Elevernes dygtigheder er opdateret i testsystemet.

Ny pointskala for at styrke lokal fortolkning og formidling

Den normbaserede percentilskala (1-100), som indgik i den tilbagemelding lærerne fik om elevernes dygtighed, er udskiftet med en ny pointskala (0-50). Den nye skalas bedre statistiske egenskaber skal understøtte en mere retvisende formidling af elevens resultater.

Der er eftervist en stor sammenhæng mellem de oprindeligt beregnede elevdygtigheder på percentilskalaen og de genbereggede elevdygtigheder omregnet til pointskalaen.

De nationale måltal i dansk, læsning og matematik

I dansk, læsning og matematik formidles testresultaterne også på den kriteriebaserede skala. Denne er opdelt i seks niveauer; fremragende, rigtig god, god, jævn, mangelfuld eller ikke tilstrækkelig. De nationale måltal³ fra folkeskolereformen er baseret på denne skala.

Den kriteriebaserede skala er justeret som følge af ændringen i beregningen af elevdygtigheden.

På landsplan ses kun små eller ingen udsving i andelen af elever, der er gode til dansk, læsning (figur 1) og matematik (figur 2), efter genberegning af elevernes testresultater.

Tilsvarende er både andelen af elever blandt de allerdygtigste og blandt de med de dårligste resultater stort set uændret efter genberegningen.

Udviklingen i de nationale måltal er stort set uændret efter genberegningerne (figur 1 og figur 2).

³ Læs mere om de nationale måltal på <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-maal-love-og-regler/nationale-maal/om-nationale-maal>

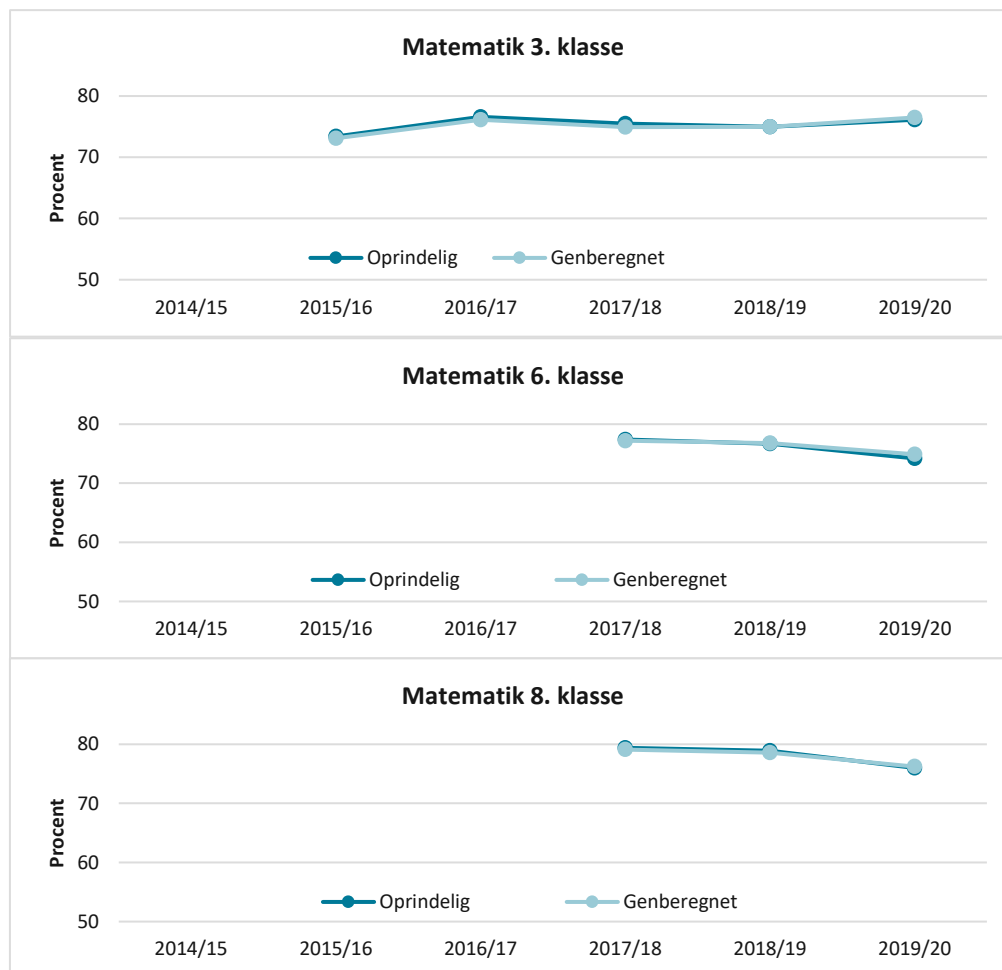
Figur 1 Andel af elever, der er gode til dansk, læsning i den oprindelige opgørelse og i opgørelsen baseret på genberegnede elevdygtigheder.

Note: Andel gode dækker over andel med en god, en rigtig god eller en fremragende præstation. For 2019/20 indgår kun resultater fra de obligatoriske nationale test, der blev gennemført som et repræsentativt udsnit af landets skoler.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Figur 2 Andel af elever, der er gode til matematik i den oprindelige opgørelse og i opgørelsen baseret på genberegneede elevdygtigheder.

Note: Andel gode dækker over andel med en god, en rigtig god eller en fremragende præstation. I matematik 3. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2015/16, hvorfor der først er genberegnet herfra. I matematik 6. klasse er profilområdet 'Matematik i anvendelse' erstattet med 'Statistik og sandsynlighed' fra og med 2017/18, hvorfor der først er genberegnet herfra. Testen i matematik 8. klasse er ny test fra og med 2017/18. For 2019/20 indgår kun resultater fra de obligatoriske nationale test, der blev gennemført som et repræsentativt udsnit af landets skoler.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Resultaterne opdateres i ministeriets datavarehus på www.uddannelsesstatistik.dk